

Salvați Dunărea!

Pași către o navigație sustenabilă

Poziția comună a ONG-urilor privind navigația în bazinul Dunării 15 Octombrie 2009

Scopul acestui document este de a prezenta un set de recomandări pe care ONG-urile semnatare le consideră necesare pentru ca navigația pe Dunăre să devină o activitate sustenabilă (în prezentul document Dunărea reprezintă cursul principal al fluviului, afluenții navigabili și lunca adiacentă). Documentul de față se dorește a fi un ghid pentru proiectanți, dezvoltatori și factori politici.

Viziunea noastră despre Dunăre este aceea a unui fluviu plin de viață, unde ecologia și utilizarea resurselor de apă (inclusiv navigația) merg mână în mână în eforturile de a oferi servicii de mediu și a susține, în continuare, bunăstarea comunităților din bazinul Dunării.

Înțelegem importanța navigației fluviale pentru sectorul de transport european și recunoaștem faptul că aceasta răspunde unor nevoi economice și sociale ale statelor dunărene. Cu toate acestea, proiectele pentru îmbunătățirea condițiilor de navigație trebuie implementate sau continuate numai dacă:

- a) Garantează refacerea proceselor și funcțiilor ecosistemelor (prin asigurarea cantității, calității și distribuției apei și a sedimentelor necesare existenței ecosistemelor de apă dulce și estuariene din ecoregiune, dar și a condițiilor de autosusținere a populațiilor din zonă).
- b) Respectă nevoile reale de dezvoltare durabilă ale comunităților riverane Dunării.
- c) Dovedesc că îndeplinesc cerințele legale, în special clauza de prevenire a deteriorării inclusă în Directiva Cadru privind Apa (DCA), dar și atingerea obiectivelor de mediu incluse în Planul de management al bazinului Dunărea și al siturilor Natura 2000.
- d) Nu necesită construirea unor baraje noi sau diguri pe cursul de apă.

Comunitatea ONG-urilor solicită factorilor de decizie să garanteze că:

1) La nivel internațional, la nivelul Uniunii Europene și la nivelul bazinului

- **Master Planul pentru sustenabilitatea Dunării** este realizat și aprobat pentru a îmbunătăți planificarea teritorială în scopul conservării biodiversității și păstrării Fluviului Dunărea ca una dintre cele mai importante axe „albastre” și „verzi” ale Europei. Master Planul trebuie să recunoască importanța conservării ecosistemelor și a reconstrucției acestora drept baza dezvoltării economice și a bunăstării comunităților. Master Planul trebuie redactat sub egida ICPDR și corelat cu inițiativele actuale (ex. Strategia Europeană a Dunării). Organizațiile neguvernamentale trebuie să participe la redactarea termenilor de referință și a principiilor de bază ale unui astfel de document. Identificarea zonelor sensibile speciale, cum sunt ariile protejate, și identificarea măsurilor de îmbunătățire a stării lor de conservare (ex. Măsuri pentru reconectarea secțiunilor de râu cât mai curând posibil sau chiar îndepărtarea digurilor și barajelor) trebuie să fie parte integrantă din acest Master Plan. După ce acest prim pas va fi realizat, un plan de transport sustenabil care să se integreze Master Planului va trebui elaborat, ca o continuare a programului TEN-T.
- **Mai multe resurse** sunt alocate pentru: a) Master Plan și pentru planurile regionale și locale, b) planificarea și implementarea măsurilor de reconstrucție, pentru a contracara practicile vechi și neadecvate ale lucrărilor de regularizare a râurilor și c) pentru un proces corespunzător de participare publică.

- **Evaluări strategice de mediu**, bazate pe principiile directivei SEA (Strategic Environmental Assessment), trebuie realizate pentru toate planurile și programele de navigație din bazinul Dunării, împreună cu **Evaluarea adecvată a impactului** asupra siturilor Natura 2000, luând drept exemplu „Rail Baltica”. Directiva SEA trebuie amendată pentru a se avea siguranța că va fi aplicată tuturor statelor membre UE, planurilor și programelor comune mai multor state membre (dar și altor utilizări sectoriale), precum și tuturor planurilor de navigație care pot afecta Dunărea.
- **Recomandările Comisiei Dunării** sunt revizuite astfel încât să valideze soluțiile cel mai bine adaptate la mediul local și să asigure faptul că aceste recomandări nu vor constitui obiective de proiect în sine. Recomandările trebuie discutate cu toți factorii interesați relevanți, fiind cunoscută orientarea Comisiei Dunării exclusiv către sectorul de navigație. În același context, Acordul European privind căile navigabile de importanță internațională (**UNECE AGN**) este revizuit și servește drept ghid și nu drept obiectiv în sine (precum și sistemul de clasificare a căilor navigabile).
- **Procesul de elaborare a Poziției Comune pentru Navigație** oferă un nou model de sustenabilitate care situează sănătatea ecosistemelor pe primul loc.
- Comisia Europeană stabilește și aplică un sistem pe deplin funcțional pentru a evalua cheltuielile impuse de măsurile pentru navigație și respinge proiectele care aduc daune siturilor Natura 2000 sau acționează împotriva obiectivelor Directivei Cadru privind Apa.

2) La nivelul țărilor dunărene și al țărilor riverane râului Sava:

- **Mai multe resurse** sunt alocate pentru încurajarea aplicării unor procese corespunzătoare de participare a publicului.
- **Evaluarea Strategică de Mediu și Directiva Habitate sunt aplicate adecvat** planurilor și programelor naționale de navigație, garantând că SEA și Evaluarea Adecvată, precum și evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea adecvată pentru proiecte individuale sunt realizate într-un mod corespunzător pentru secțiunile naționale ale coridorului.
- Legislația europeană și națională privind apa este implementată în mod adecvat și stă la baza eforturilor de prevenire a amenințărilor provenite din transport, schimbări climatice și specii invazive.

Semnat de:

- Birdlife International	- International Association for Danube Research
- Bund - Friends of the Earth, Germany	- NGO “Wildlife Conservation”, Ukraine
- Bund Naturschutz Bayern	- Österreichisches Kuratorium für Fischerei & Gewässerschutz
- Croatian Society for Bird and Nature Protection	- Ribiska Zveza Slovenije
- Danube Environmental Forum	- Salvati Delta Association
- Danube Youth Club, Ukraine	- Transport & Environment
- Ecological Club “Danube”, Ukraine	- Verband Deutscher Sport-Fischer
- Environmental Group “Pechenegy”	- VIRUS
- European Anglers Alliance	- World Wide Fund for Nature
- European Environmental Bureau	- Youth Ecological Centre V.I. Vernadsky
- Green Action	
- Grünes Herz Europas	

Documentul poate fi descărcat de pe (in English):

http://www.panda.org/what_we_do/where_we_work/black_sea_basin/danube_carpathian/our_solutions/freshwater/sustainable_navigation/wwf_position/